

CIMULACT

CITIZEN AND MULTI-ACTOR CONSULTATION ON HORIZON 2020

PRIHODNOST KOT SI
JO ŽELIMO

GRADIMO
VIZIJO
ZA
EVROPO

Funded by the Horizon 2020
Framework Programme of the
European Union

KAZALO

UVODNIK: POTREBUJEMO VAŠO VIZIJO, DA BI NAVDIHNILI PRIHODNOST	05
PRED NAMI SO VELIKI IZZIVI	08
VIZIJA ZA PRIHODNOST	11
KAKO VI RAZMIŠLJATE O PRIHODNOSTI?	14
RAZMIŠLJANJE O PRIHODNOSTI KOT DEMOKRATIČNI PROCES	15
POGLED NAPREJ	18
RAZGLEDNICA IZ PRIHODNOSTI	20
SE VIDIMO NA NAŠIH DELAVNICAH VIZIJ ZA DRŽAVLJANE!	21
NEKAJ BESED O PROJEKTU	22

*“Kar pa se tiče
prihodnosti, vaša
naloga ni, da jo
napoveste, temveč, da jo
omogočite.”*

Antoine de Saint-
Exupery (francoski pilot,
pisatelj in avtor Malega
princa, 1900-1944)

UVODNIK

Potrebujemo vašo vizijo, da bi navdihnili prihodnost

Zahvaljujemo se vam za sodelovanje na CIMULACT Delavnici vizij za državljane! Ste 1 od 1000 državljanov po vsej Evropi, ki so bili posebej izbrani, da nam predstavijo svojo vizijo prihodnosti, ki si je želijo. Mi - ekipa CIMULACT - smo zelo veseli, da ste pripravljeni sodelovati in deliti svoje upe, sanje in skrbi z nami..

Pri CIMULACT bomo prispevali v raziskovalno agendo Evropske unije na osnovi vizij, ki jih bodo prispevali državljani 30 držav v Evropi. Prav tako nameravamo prispevati v nacionalne raziskovalne agende v vsaki izmed držav, kjer bodo potekale delavnice vizije. To zagotavlja, da se raziskava osredotoča na teme in področja, ki so zelo pomembni za vsakodnevno življenje državljanov Evrope. In tu nastopite vi. Želimo vedeti, kako vi razmišljate o prihodnosti. Kakšno bi si želeli? Kaj si želite prav zase, pa za vaše bližnje, za sosede in družbo na splošno v prihodnosti? S tem, ko nam poveste, kako si zamišljate prihodnost, nam lahko pomagate, da pričnemo graditi pot, ki nas bo pripeljala do nje.

Ni potrebno, da imate kakršnokoli specifično znanje, da bi nam pomagali doprinesti k raziskovalni agendi. Obstaja že mnogo strokovnjakov z različnih področji, ki prispevajo strokovna mnenja, a mi in Evropska komisija menimo, da bi morala raziskava nasloviti tudi potrebe in težave, ki so blizu srcem navadnih državljanov. Zaradi tega vas vabimo kot strokovnjaka za vaše lastno življenje.

Ta revija je namenjena temu, da vam ponudi vpogled v to, kaj je vizija, kako razmišljati o prihodnosti in, da vas navdihne, da izoblikujete lastne sanje, lastne želje in hrepenenja za trajnostno prihodnost.

Veselimo se že, da bomo izvedeli več o vaši viziji!

Z najlepšimi željami,
Ekipa projekta CIMULACT

“Vedeti morate, kaj si želite. In če izgleda, da vas spravlja z utečene poti se ne obotavljajte, saj je morda to smer, v katero instinktivno želite iti. Če se boste obotavljali in vedno oklepali kraja, kjer ste bili prej, boste ostali prazni.”

Gertrude Stein
(ameriška pisateljica, 1874-1946)

Ste že
kdaj
pomislili...

O čem bodo ljudje
govorili leta 2050?

Kako bodo ljudje
potovali?

Kako bo vaše
mesto ali vas
izgledalo leta
2050?

Kako bosta za
državljanke Evrope
izgledali svoboda
in varnost?

Kako se bo
družba spopadala
z naravnimi
nesrečami?

PRED NAMI SO VELIKI IZZIVI

Moderne družbe se soočajo z več različnimi izzivi, od zdravega staranja do podnebnih sprememb, varnih virov hrane in energije, pa do zaščite svobode, če jih navedemo le nekaj. Mnogo izmed teh izzivov družbam je globalnih in se ne ustavijo na nacionalnih, institucionalnih ali disciplinarnih mejah. Da bi pomagala poiskati rešitve za te velike skrbi, Evropska unija daje na voljo skoraj 80 milijard € do leta 2020. Glavni cilj je gojiti temeljno raziskovanje, demonstracijske projekte in tržni privzem, ki naj poganja gospodarsko rast in ustvarja delovna mesta.

Kako pa ljudje v Evropi gledajo na svojo prihodnost dandanes? S kakšnimi izzivi menijo, da se bodo morali kmalu spopasti? Ali so podobni tistim iz nedavne preteklosti? Tu je nekaj odgovorov.

Željko

moški v 60ih

“Vas res zanima, kaj meni taksist? No, imam službo, ki jo imam rad, in to pomeni veliko, veste. Več ali manj sam svoj šef sem, vozil lep avto.... včasih je malce utrudljivo prevažati ljudi naokoli cel dan in noč, a ni prehudo. Kaj se spreminja pri mojem delu? No, več je, na primer, električnih avtomobilov. Imam kolega, ki ga že ima. Mislim, da bi bilo zanimivo poizkusiti, videti, kako deluje. Včasih je bila precej velika stvar imeti avto, potovati z avtom - še vedno je, a obstajajo ti novi trendi, kot je deljenje avtomobila z drugimi in celo, saj veste, opuščanje avtomobila ter uporaba kolesa : zaradi varčevanja z gorivom (in denarjem!) ter za čistejši zrak. Pa tudi nove taksi sheme obstajajo, kjer lahko skoraj vsakdo uporablja svoje vozilo, da vozi druge... Ja, mislim, da me to najbolj skrbi: mislil sem, da mi bo ta služba prinesla nekaj denarja še celo, ko se upokojim, a z vsemi temi spremembami, in, ker postaja gorivo tako drago, pa z davki na ceste in ostalim, morda ne...”

Tomaž

moški v 50ih

“Sem medicinski tehnik in zelo rad imam svoje delo. Delam v bolnici, kjer se dandanes moje delo malce spreminja. Stvar je v tem, da imamo vse več starejših pacientov, ki morajo ostati v bolnici dlje časa, pogosto brez obiskovalcev. Zaradi tega kot negovalec menim, da moram poleg nege ponuditi tudi svojo družbo. In le predstavljam si lahko, kako osamljeni so ti ljudje, ko gredo domov... Kar me še bolj skrbi pa je, da nimamo zadosti sredstev, da bi bolnice ostajale na tekočem z najnovejšim medicinskim znanjem in tehnologijo. Da, in dejstvo je, da zdravniki in medicinske sestre odhajajo, ne iz poklica, temveč iz države, da bi šli drugam, kjer so boljše plačani in je na voljo več sredstev.”

Silva

ženska v 20ih

“Kot vidite, imam sedaj majhnega otroka, zaradi česar še vedno prejemam različne materinske ugodnosti, kar je dobro, saj sem bila preden se je rodila nezaposlena več kot leto. To je tisto, kar me pravzaprav skrbi. Mislila sem, da ne zame ne bo tako težko najti službe: imam dobro diplomu, nekaj izkušenj. Sedaj, ko pa sem samska z otrokom, bo še težje. Zaradi tega je tisto, kar me skrbi kako bodo ljudje kot sem jaz dobili dobro službo, pa tudi, kako bi lahko otroku pomagala do dobre in uporabne izobrazbe, ki ji bo omogočila, da dobi službo lažje kot jaz.”

Anja
ženska v 40ih

“No, jaz sem arhitekt. Vsaj študirala sem za to, nekaj desetletij nazaj. Predstavljala sem si, da je to precej neposredno delo: mislila sem, da bom oblikovala lepe, velike domove za ljudi. In nekaj časa sem to tudi res počela, a nato so se stvari pričele spreminjati. Ne vse naenkrat, postopoma, ena za drugo. Energija je postajala dražja, ljudje so imeli manj denarja za gradnjo velikih domov, pričela jih je skrbeti varnost virov energije, uvedena so bila nova gradbena pravila za varčevanje z energijo, take stvari. Ker nisem imela dovolj naročil za oblikovanje, sem se morala naučiti nove stvari, na primer kako oblikovati in obnavljati tako, da se varčuje z energijo, uporabljati več obnovljivih virov energije, izvajati energetske revizije in tako dalje. Ob izvajanju revizij sem odkrila toliko možnosti za varčevanje, ne le prek obnove, ki se mnogo ljudem zdi draga, temveč tudi s spremembo vsakodnevnih navad. A tako daleč smo od tistega, kar bi bilo dobro in idealno, glede na težave, ki jih povzročajo podnebne spremembe in vse manjše zaloge fosilnih goriv. Menim, da je največji izziv to, kako naj se odzovemo zadosti hitro in z vsestranskim konsenzom, tako od vseh strank, kot tudi od vseh držav...”

Ian Kirk iz kraja Broadstone, Dorset, VB - Sreča je palica in lužal

Klara

ženska v 30ih

“Če sem poštena, me te dni ne skrbi veliko... precej zadovoljna sem s svojim življenjem: imam odlično službo v tem mednarodnem IT podjetju, delam lahko v različnih državah in z zabavnimi ljudmi, veliko potujem, zaslužim zadosti, da živim kar smatram za “dobro življenje” - in celo moje delo izgleda uporabno, saj delamo v smeri, da bi bili socialni mediji enostavnejši za uporabo ter tudi razvijamo programsko opremo za pametne telefone in promoviramo pametne rešitve vseh vrst. Vem, da obstajajo skrbi glede mnogo stvari kot je zasebnost podatkov, poraba energije in vse večje število visoko tehnoloških naprav, dostop do tehnologije za vse (in ne le bogate), ljudje, ki preživljajo preveč časa na spletu in v virtualni resničnosti, itd. A obstaja ogromen potencial za tehnološke inovacije in dokaj prepričana sem, da lahko odkrijemo ogromno kreativnih rešitev za večino izmed naših težav s pomočjo tehnologije. Morda vse še niso pripravljene, a prišli bomo do njih.....”

Robert

moški v 50ih

“Sem kmet. Kmet sem bil vse svoje življenje. Sem organski kmet, a nisem vedno bil tak: ko sem podedoval kmetijo od staršev, sem uporabljal veliko kemikalij in umetnih gnojil. To takrat nikogar ni zares skrbelo, tako so se stvari pač počele. V tistih časih me je skrbelo le sajenje poljščin, ki se bodo prodajale in to, da imam pravi namakalni sistem. A ljudje so se pričeli več ubadati s kemikalijami, s katerimi smo škropili in s svojim zdravjem ter vplivi na okolje. Tako sem moral storiti nekaj, da bi lahko ostal na trgu: o zadevah sem dosti prebral, šel na tečaje in se na koncu odločil, da postanem organski kmetovalec. Nekaj let nazaj sem celo pomagal postaviti shemo, preko katere z drugimi pridelovalci vsak teden ljudem v mestu dostavljamo sveže sadje in zelenjavo. Postaja kar uspešna. In zelo ponosen sem, ker mi eden izmed mojih otrok, moja hči, pomaga voditi kmetijo in jo bo kasneje tudi prevzela. A skrbi me

vreme in to, da je dež vse bolj nepredvidljiv, pa nove bolezni in škodljivci, ki so se pojavili... razmišljam, kako bi lahko hčerki pomagal, da bi bila pripravljena, da se spopade s temi, tako, da bodo morda v prihodnosti tudi moji vnuki lahko živeli na kmetiji...”

Kristjan

moški v poznih 40ih

“Ohh, no, veliko stvari me skrbi te dni, toliko, da si želim, da bi ostal učitelj.... ko se je lokalna šola zaprla, sem bil izvoljen za župana - tu ni bilo zadosti otrok in vlada ni želela financirati majhne šole v majhnem podeželskem mestecu... A želel sem si ostati in prijatelji so me prepričali, da kandidiram za župana - na svoje presenečenje sem zmagal! Torej sem sedaj tu in med drugim se ukvarjam s tem, da veliko ljudi, še posebej mladih ljudi, odhaja, ker smo daleč od velikih mest in ni toliko priložnosti. Težko je in, zdi se mi, da je to največji izziv za naše majhno mestece v bližnji prihodnosti.”

Rok

deček v zgodnjih najstniških letih

“Veste, veliko hodim ribarit z dedkom in obožujem to. Medtem, ko poizkusiva ujeti nekaj rib, mi dedek pripoveduje vse te zanimive zgodbe iz časov, ko je bil otrok in, kako drugačne so bile stvari takrat. Na primer, v tistih dneh je bilo v reki toliko različnih vrst rib, da si lahko celo tekmoval, kdo bo ujel več različnih... Želim si, da bi bile še tu, malce dolgočasno je vedno ujeti isto vrsto! Sprašujem se, kaj se je zgodilo z ostalimi. Neprestano sprašujem dedka, a nisem prepričan, da zagotovo ve. Prav tako mi pove, da so pojedli tiste, ki so jih ujeli... Sedaj tega tu ne počnemo več. Tako vsaj upam, da bomo še imeli ribe, ko odrastem... Morda bi lahko postal nekdo, ki skrbi za njih? In morda celo pomagal vrniti nekaj vrst rib nazaj v reko?”

VIZIJA ZA PRIHODNOST

Vsi se sprašujemo o prihodnosti.

Sprašujemo se, kakšna bodo naša življenja na osebnem nivoju. In tudi o svetu se sprašujemo. Kakšna bo prihodnost za vse nas? Kakšno bo življenje v naslednjem stoletju? Odgovore lahko iščemo v našem tedenskem horoskopu, ali pa gremo k vedeževalki v zabaviščnem parku - a nihče ne zna zares napovedati prihodnosti.

Vendar pa na srečo obstaja nekaj, kar lahko storimo vsi: razmišljamo o prihodnosti in oblikujemo lastne vizije o tem, kakšno prihodnost bi si želeli. To oblikovanje idej in mnenj je zelo pomembno. Prav z razpravo o upih in strahovih ljudi lahko začrtamo pot do uresničevanja prvih.

Na tej delavnici vas spodbujamo k razmišljanju izven okvirjev, vam pomagamo, da zapustite svojo cono udobja in si predstavljate prihodnost, ki si jo resnično želite - celo če menite, da niste ustvarjalna oseba. Vizije niso napovedi, torej nam ne povedo, kakšna bo prihodnost. Vizija opisuje, kakšna prihodnost naj bi bila. A ni nujno, da je izvedljiva z dandanašnjega gledišča. Vizije nas vabijo, da razmišljamo o prihodnosti kot o nečem, kar lahko oblikujemo, ne pa nečem, kar že odločeno.

Nebo je meja

Leta 1962 je skupina The Beatles imela avdicijo za založbo Decca Records v upanju, da bo dobila pogodbo. Založba se je odločila zavrniti skupino z razlogom: "kitarske skupine so vse manj priljubljene" in "The Beatles nimajo prihodnosti v zabavni industriji." Ko pomislite na vašo vizijo prihodnosti... mislite na veliko! Ne poizkusite napovedati, kakšna bo, ker tega nihče ne more vedeti, še posebej ne za daljno prihodnost. Niti naj vas ne skrbi to, kar je mogoče z dandanašnjega gledišča. Leta 1901 je Gottlieb Daimler dejal: "Globalna potreba po motoriziranih vozilih ne bo presegla enega milijona - preprosto zaradi tega, ker ne bo na voljo voznikov."

Ne vemo, kako se bosta družba ali tehnologija spremenili do leta 2050. A če natanko pomislite, si je preprosto predstavljati, kako naj bi izgledala prihodnost.

"Načrtujte za prihodnost, ker boste tam preživel večino svojega življenja."
Mark Twain
(pisatelj, 1835 – 1910)

Kaj je vizija?

V projektu **CIMULACT** uporabljamo naslednjo definicijo vizije:

"Vizija je podoba ali predstavljanje **zelene prihodnosti**. Vizija lahko temelji na **upih in sanjah** - a tudi na **skrbih** in **strahovih**, vezanih na probleme ali tisto, kar dojemamo kot grožnje, in, za kar ne želimo, da postane resničnost. Na Delavnici vizij za državljane želimo oblikovati vizije prihodnosti **30 do 40 let od sedaj**."

"Vizija brez dejanj je sanjarjenje. Dejanja brez vizije so nočna mora."
- japonski pregovor

"Vizija je kot svetilnik, ki osvetljuje, ne omejuje, ponuja smer, ne cilja."
- James J. Mapes, futurist

"Vizija ni le podoba tega, kaj bi lahko bilo; je poziv naši boljši strani, klic, da postanemo nekaj več."
- Rosabeth Moss Kanter, znanstvenica

"Vizija animira, navdihuje, spreminja namen v dejanja."
- Warren Bennis, znanstvenik

Ste se
kdaj
vprašali...

Kakšen bi bil
pomen enakosti v
letu 2050?

Kateri viri
bi bili dragoceni
in redki?

Kako bi bili
običajni državljani
vključeni v družbo?

Kaj bi bila vaša
najljubša hrana v
prihodnosti?

Kakšni so vaši upi
za vaše otroke v
letu 2050?

KAKO VI RAZMIŠLJATE O PRIHODNOSTI??

Vsak posameznik ima edinstven pristop do pogleda naprej in prav tako edinstveno predstavo o tem, kaj bi prihodnost lahko prinesla

“Kolo bo preživel in doseglo prihodnost. Vedno uspe enostavnim rešitvam.”

Pavel, podjetnik

“Izgleda precej očitno, da izčrpavamo naravne vire hitreje, kot se zaloge lahko obnovljajo. Zaradi tega bi morda morali pogledati nazaj v času, ko so bili ljudje zelo uspešni kot vrsta, ko smo bili lovci in nabiralci. Morda se lahko od tega, čemur smo rekli “divjaki” naučimo kakšno modrost.”

Luka, učitelj

“Verjamem, da bosta znanost in tehnologija igrali pomembno vlogo. Skozi čas sta se razvijali vse bolj in bolj in verjamem, da bosta nadaljevali v tej smeri. Vplivata na naša življenja in verjamem, da bosta tudi v prihodnosti. Ko vidite, kaj je postalo mogoče v medicini in komunikaciji dandanes... nič ne izgleda nemogoče...”

David, ekonomist

“Mesta bodo drugačna. Predstavljam si, da bodo ljudje potovali drugače in sosese ne bodo izgledale tako kot dandanes. Kraji in ljudje, vse bo zelo povezano. A morda se bodo ljudje vseeno srečevali na ulici, tako kot dandanes.”

Siniša, študent

“Ko si zamišljam prihodnost, pomislim, da bo digitalna tehnologija vsem dala dostop do informacij in enakih priložnosti. Naša življenja bodo postala lažja in nekaj bremena našega vsakdanjega dela bo olajšano. Po drugi strani pa upam, da ne bomo postali sužnji digitalne tehnologije in družba introvertiranih ljudi.”

Nina, odvetnica

“Če bi se vrnil sem k nam čez 100 let, mislim, da ne bi izgledalo enako. Vsega bi bilo več. Več ljudi, več stavb, več prometa in morda več enakosti.”

Janez, upokojenec

RAZMIŠLJANJE O PRIHODNOSTI KOT DEMOKRATIČNI PROCES

Avtorja: François Jégou & Christophe Gouache

F. Jégou in C. Gouache prihajata z ustanove Strategic Design Scenarios (SDS). SDS je laboratorij za trajnostne inovacije, ki eksperimentira z uporabniki, scenariji, sproža družbeno debato, so-oblikuje rešitve, meša proizvode, storitve in politike z namenom ustvarjanja novih, trajnostnih oblik življenja.

“Seneka, rimski filozof, je dejal “Za človeka, ki ne ve, kam želi iti, ni ugodnega vetra”. S tem se v celoti strinjamo, ko gledamo TV in beremo časopise. Prihodnost se večino časa predstavlja karikirano: med ‘tehno-obljubami’, ki naj bi rešile vse naše težave in ‘grožnjami o brezupni prihodnosti’, ki napovedujejo propad naših družb, je težko razpravljati o tem, kam želimo iti in kateri vetrovi so nam pogodu.

Na hitro se ozrimo nazaj, da bi bolje razumeli zakaj so razprave o prihodnosti tako polne stereotipov in slabe. V tradicionalnih družbah je bila prihodnost bolj ali manj nadaljevanje preteklosti. Po znanstveni in industrijski revoluciji se je družba pričela razvijati s povečano hitrostjo. V zadnjih dveh stoletjih ali nekaj takega v Evropi, ob neprestanem tehnološkem napredku, je prihodnost postala vse bolj in bolj znatno drugačna od preteklosti, sinonim izboljšav in boljšega življenja. V šestdesetih letih je pričel ta svetli ‘tehno-optimizem’ bledeti. Tehnološke sanje še zdaleč niso držale vseh obljub. Družbene in ekološke težave so vse bolj in bolj grozeče.

Šestdeseta leta označujejo prehod od vizije prihodnosti, usmerjene v tehnološki napredek na idejo, da je prihodnost kompleksna in neznana. Ta temeljna sprememba vodi do dveh različnih in nasprotujočih si odnosov do kompleksne prihodnosti v dandanašnji družbi: po eni strani se zavedamo, da je prihodnost preveč kompleksna, da bi jo natančno napovedovali. Zato smo razvili zmožnost hitrega odzivanja na hitre in negotove spremembe. Po drugi strani so bile razvite metodologije napovedovanja in študije prihodnosti z namenom premagovanja kompleksnosti prihodnosti. Dejavnosti gledanja naprej so postale discipline in naredile prihodnost

dostopno le predanim strokovnjakom. In končno, v zadnjih desetletjih, nad prihodnostjo vse bolj vladajo kampanje za dvigovanje zavesti o okoljskih izzivih in tako imenovanih velikih družbenih spremembah. Priča smo nenehnemu širjenju negativnih vizij, ki prikazujejo grozeče in netrajnostne prihodnosti.

Ta kratek in poenostavljen pregled razvoja odnosa do prihodnosti v nedavni preteklosti zahodnega sveta je poizkus razlage, zakaj naše trenutno razumevanje prihodnosti izgleda kot mešanica tehno-optimizma in družbenih groženj, rastočih negotovosti in napovedi strokovnjakov.

V medijih je prihodnost vseprisotna, a večinoma kot argument za prodajo, ki se naslanja na idejo, da napredek omogoča tehnologija. Istočasno se okoljske skrbi in družbene težave v tej generaciji prvič v zgodovini prikazujejo v obliki prihodnosti, ki morda ne bo izboljšanje, temveč poslabšanje pretekle situacije.

Razprava o prihodnosti izgleda omejena na tehnološko upanje in netrajnostno degradacijo. Je šibka ter uniformna in primanjkuje ji raznolike vizije na katerih bi jo bilo mogoče graditi ter perspektive, ki bi razbile monotonijo. Še več, bolj ali manj splošno sprejeto je, da prihodnosti ni mogoče poznati, da je tako znanje omogočeno le strokovnjakom, o čemur skorajda ni govora. Velik del populacije dostopa le do delnih podatkov in stereotipiziranih pogledov na izzive ter priložnosti v prihodnosti. Ta situacija zahteva več ustvarjalnega upodabljanja, dostopen postopek ustvarjanja vizij in razvoj v bogatejšo in širšo javno razpravo, kot potreben predpogoj demokracije.”

Prilagojeno po strokovnem članku avtorjev F. Jégou, C. Gouache, *Envisioning as an Enabling Tool for Social Empowerment and Sustainable Democracy, Responsible Living, Springer, 2015.*

Ali se ne
sprašujete...

Kakšen bi bil najboljši
medicinski razvoj?

Kakšne bi bile
najbolj 'kul'
nove službe
leta 2050?

Kako bodo ljudje
hodili na delo?

Kako bodo
ljudje komunicirali
leta 2050 ?

Kakšne upe
imate za družino
in prijatelje v
prihodnosti?

POGLED NAPREJ

Kaj prihodnost pomeni za znanstvenike? Kako uporabljajo vizije za pogled v prihodnost?

Intervju z Eleonaro Masini

Eleonara Masini, častna profesorica Študij prihodnosti n človeške ekologije na Gregorijanski Univerzi, Rim, Italija. Smatrajo jo za mati Študij prihodnosti, ki na tem področje deluje že več kot 40 let. Svoje poklicno življenje je posvetila gojenju vizij prihodnosti.*

Kaj se skriva za besedo prihodnost? Zakaj je tam?

Ne moremo govoriti o prihodnosti. Obstaja mnogo prihodnosti, ki so vezane na trende iz preteklosti in iz preteklih trendov izvirajo odločitve v sedanjosti. Ne moremo misliti na eno prihodnost, saj se možnosti in verjetnosti razlikujejo glede na to, kako se spreminjajo trendi ali pa so vezane na odločitve v sedanjosti. Če sprejmete drastično odločitev na določeno temo, potem...

Želene prihodnosti predstavljajo spet drugo točko razmisleka, saj je zaželenost odvisna od odločitve in širše izbire, ter etičnih vidikov. Ali je zelen bolj humanističen svet, če je zelen, če je sploh mogoč svet z vodo za vse? Ali je verjeten?

Mnogo prihodnosti je mogoči, le nekaj verjetnih in zelo malo zaželenih.

Torej obstaja več prihodnosti, ali so vse enake?

“Seveda vse prihodnosti niso enake. Razmišljanje o prihodnosti nikoli ni nevtrarno. Kako bi lahko bilo? Vedno mora biti jasno, katere etične osnove se uporabljajo pri obravnavi prihodnosti. Vedno želimo vedeti, katere točno določene vizije so tiste, na katerih temeljijo odločitve. Pri delu s prihodnostmi morate povedati, s kakšnim namenom delate, to ni natančna znanost.

O prihodnosti ne obstajajo dejstva. Ne moremo preprosto opisati tistega, kar bi se lahko zgodilo. Ne moremo niti reči, kaj se bo zgodilo. Glavna naloga Študij prihodnosti ali pogleda v prihodnost, kakorkoli že to imenujete, je zmanjševanje stopenj negotovosti. Vsakdo, ki se mora odločiti v sedanjosti, vedoč, da bodo te odločitve vplivale na prihodnost, mora razmisliti o tem, kaj bi se tam lahko zgodilo.

V situaciji z visoko stopnjo negotovosti, kot je naša družba, kjer se vse hitro spreminja in je med seboj povezano, sta kompleksnost in globalizacija velika izziva.

Državljeni, znanstveniki, tvorcji politik... Ko govorijo o prihodnosti, vedo, da gradijo del prihodnosti, da so majhen delček le - te. Kdorkoli že ste, učitelj, gospodinja, znanstveni, ste del prihodnosti.”

*“Prihodnost pripada tistim,
ki verjamejo v lepoto svojih
sanj.”*

Eleanor Roosevelt,
diplomatinja, ZDA

Vprašanje za...

Kurta Aagarda Nielsena: Kaj je vizija?

“Vizija je dobro premišljena fantazija zelene prihodnosti. Vizija nastane na ozadju kombinacije vrednot, želja in znanja o svetu, kakršen je dandanes in problemov, ki jih vidite v vsakodnevnem življenju.

Zaradi tega je vizija ključna za razmišljanje o predlogih za spremembe.

Vsakdo ima lahko vizijo, a običajno se ta razvije skozi dialog z drugimi. Posamezne vizije se lahko oblikujejo prek raziskovanja, umetnosti in kulture, a v osnovi se vizija navezuje na dialog in družbene odnose - zaradi tega, ker prihodnost lahko postane resničnost le skupaj z drugimi ljudmi.

Ian Miles: Kako lahko načrtujemo za prihodnost?

“Ko govorimo o ali načrtujemo za prihodnost, je očitno, da govorimo in razmišljamo o ‘domišljiskem konstrukt’ (kar pomeni nekaj, kar si preprosto zamišljamo). Različni ljudje imajo različne ‘domišljijske konstrukte’ mogočih prihodnosti. To odraža njihovo znanje - in vsi od nas imamo le delno znanje. Ljudje imajo prav tako različne poglede zaradi različnih interesov in vrednot.

Vizije, ki se razvijejo v poklicnih kontekstih (npr. za podjetje) se pogosto nanašajo na osredotočanje na posebne interese. Nasprotno od vizij laičnih ljudi pogosto krepijo konkurenčnost lastnih pogledov na račun tekmecev. Zaradi tega vizije laičnih ljudi pogosto dodajo nekaj zelo pomembnega strokovnim vizijam - to je osredotočanje na običajno ali resnično pogosto ter družbeno v naši družbi.”

Kurt Aagard Nielsen, profesor družbenih ved na univerzi Roskilde University, Danska. Objavil je članke in knjige o sociologiji raziskovanja znanja in dejavnosti ter tudi o znanstveni politiki.*

Trajnostne prihodnosti zahtevajo ‘domišljijsko konstrukcijo’ prihodnosti, ki nam dopušča to trajnost. Potrebujemo natančne ocene takih možnosti za prihodnost, ki lahko prepričajo ljudi, da resnično obstaja razlog za upanje - in potreba po dejanjih.”

Ian Miles, profesor tehnološke inovacije in družbenih sprememb na Univerzi v Manchestru.**

*CIVISTI: Inspiration magazine, Eyes on Tomorrow, EU-project ‘Citizens visions on Science, Technology and Innovation’, http://www.civisti.org/files/images/CVISTI_MAG_ENG1.pdf

**Miles, Ian. (2015). “The sustainable future is in your head”, In “Making Visions for a Sustainable Future. Inspiration Magazine”. Objavljeno kot del “Public Participation for Developing a Common Framework for Assessment and Management of Sustainable Innovation (CASI)” FP7 projekta. Celotno besedilo intervjuja je na voljo: <http://www.casi2020.eu/app/web1/files/download/inspiration-magazine-final.pdf>

RAZGLEDNICA IZ PRIHODNOSTI

Ali razglednice sploh še obstajajo??

Draga babica,

Kako si? Vpisala sem se v tečaj kaligrafije, zaradi česar ti sedaj pošiljam pravo razglednico. Upam, da si v redu in, da te lahko kmalu obiščem, četudi to ne bo v naslednjih nekaj tednih, ker imam mnogo sestankov v mestu. Sicer pa gre tu vse v redu, razen tega, da se je moj domači robot danes zjutraj pokvaril in me ni zbudil. Vstala sem ob 10:00 in morala hitro nahraniti sestradane kokoši v kokošnjaku mojega mestnega bloka, saj hrano po navadi dobijo ob 7ih zjutraj. In ko sem bila že pozna, mi je še počila guma na kolesu, a našla sem natrpan avtonomni skupni avtomobil, ki me je odložil prav na sestanku.

Upam, da te lahko naslednji mesec v resnici obiščem, kar bo sprememba v primerjavi z našimi družinskimi srečanji na zaslonu. :)

Lep pozdrav, Mira
28. marec 2050

POSTAL SERVICE

PRINTED IN EUROPE ON RECYCLED PAPER AND WITH BIO INKS

Se vidimo na Delavnici vizij za državljane!

Nihče ne ve, kakšna bo naša prihodnost. Le če imamo vizijo, jo lahko pričnemo oblikovati.

Odgovorna urednika: Niklas Gudowsky, Mahshid Sotoudeh (ITA)

Uredniški odbor: Mahshid Sotoudeh, Walter Peissl, Ulrike Bechtold (ITA) / Marie Louise Jørgensen (DBT)

Prispevki: Niklas Gudowsky, Mahshid Sotoudeh (ITA) / Marie Louise Jørgensen, Katrine Lindegaard Juul (DBT), Christophe Gouache, François Jégou (SDS) / Edina Vadovics (GDI) / Elna Schirrmeister, Philine Warnke (ISI) / Danielle Bütschi (TA-Swiss)

Oblikovanje: Christophe Gouache (SDS), Boštjan Šinkovec (SBRA), Georgi Kirichkov (Simplicity Ltd.)

Prevod: Matjaž Šušteršič (Dvojka, d.o.o.)

Partnerji v konzorciju : Fonden Teknologiradet (Danska), Fraunhofer Gesellschaft Zur Forderung Der Angewandten Forschung Ev (Nemčija), Oesterreichische Akademie Der Wissenschaften (Avstrija), Missions Publiques (Francija), Strategic Design Scenarios Sprl (Belgija), Technologicke Centrum Akademie Ved Ceske Republiky (Česka Republika), Asociatia Institutul De Prospectiva (Romunija), Applied Research And Communications Fund (Bolgarija), Greendependent Intezet Nonprofit Kozhasznu Korlatolt Felelossegu Tarsasag (Madžarska), Politecnico Di Milano (Italija), The Association For Science And Discovery Centres (Velika Britanija), Fundacio Catalana Per A La Recerca I La Innovacio (Španija), Akademien Der Wissenschaften Schweiz Verein (Švica), Helsingin Yliopisto (Finska), Teknologiradet - The Norwegian Board Of Technology (Norveška), Instytut Technologii Eksploatacji-Panstwow Instytut Badawczy (Poljska), Asociacija Ziniu Ekonomixos Forumas (Litva), Sia Baltijas Konsultācijas (Latvija), University College Cork, National University Of Ireland, Cork (Irska), Stichting Dienst Landbouwkundig Onderzoek (Nizozemska), Mediatedomain Lda (Portugalska), Universita Ta Malta (Malta), Slovenska Akademia Vied (Slovaška), Slovenian Business & Research Association (Belgija), Rtd Talos Limited (Ciper), 4motion Asbl (Luksemburg), Odrz - Odrzivi Razvoj Zajednice (Hrvaška), Statens Geotekniska Institut (Švedska), Atlantis Symvouleftiki Anonymi Etaireia Atlantis Consulting Sa (Grčija)

CIMULACT 2015

Pogodba o subvenciji Št.665948

CIMULACT

Nekaj besed o projektu

CIMULACT ima za glavni cilj doprinos k relevantnosti in odgovornosti Evropskega raziskovanja in inovacije - Horizon 2020, ter prav to tudi na nacionalnem nivoju - z angažmajem državljanov in družbenikov pri soustvarjanju raziskovalnih agend na osnovi realnih in ovrednotenih družbenih vizij, potreb in zahtev. Projekt bo razširil pogled in razpravo na izzive STI, povečal znanstveno pismenost v širšem pomeni, ki vsebuje razumevanje družbene role Znanosti, Tehnologije in Inovacij (STI), in ustvaril skupno razumevanje me znanstvenimi družbeniki, tvorci politik in državljanji. Ta pristop k večim akterjem bo obsegal EU28, pa tudi Norveško in Švico. CIMULACT gradi na načelu / prepričanju, da kolektivna inteligenca družne daje Evropi konkurenčno prednost, ki jo je mogoče aktivirati, da bi okrepili relevantnost evropskega znanstvenega in tehnološkega sistema. Z vzpostavljanjem pristnega dialoga med državljanji, družbeniki, znanstveniki in tvorci politik, bodo razvite vizije in scenariji za zaželene prihodnosti, ter se bo o njih razpravljalo in iz tega izpeljalo priporočila in predloge za politike ter teme raziskovanja in inovacij.

Na kratko, CIMULACT bo:

- Ustvaril vizije in scenarije, ki povezujejo družbene potrebe z v prihodnosti pričakovanimi napredki v znanosti ter vplivom le teh na tehnologijo, družbo, okolje, itd. v povezavi z velikimi izzivi.
- Ponudil konkreten doprinos v Horizon 2020 s pomočjo priporočil in možnosti za politike za raziskave in inovacije ter simuliranimi razpisi za Horizon 2020 delovne programe.
- Vpletel državljanje in družbenike v visoko participatorno razpravo / posvetovanje / proces o scenarijih za zaželene trajnostne prihodnosti in raziskave.
- Izgradil kapacitete v državljanjih in multi-akterski angažma v raziskovanje in inovacije prek razvoja, eksperimentiranja, usposabljanja in ocene metod za angažiranje.
- Olajšal dialog in skupno razumevanje med tvorci politik, državljanji in družbeniki.
- Razkril relativne zasluge na državljanje osredotočenih posvetovanj.

CIMULACT je triletni projekt, ki ga financira Evropska komisija in se prične Junija 2015. Za več informacij obiščite www.cimulact.eu

Funded by the Horizon 2020
Framework Programme of the
European Union

